

3. Dubogay O. D. Tendentsiyi rozvitku otsluyuvannya fizkulturno- ozdorovchih dosyagnen studentiv: Innovatsyniy svltoviy dosvid / O. D. Dubogay, M. V. Evtushok // Pedagogika, psihologiya ta med.-blol. probl. flz. vihovannya I sportu. – 2007. № 6. – S. 104-108.
4. Kozina G. Yu. Fizkulturno-ozdorovitel'naya deyatel'nost kak sotsial'nyiy faktor formirovaniya zdorov'ya sovremennoy studencheskoy molodezhi : diss. ... kand. sotsiol. nauk : spets. 22.00.04 «Sotsial'naya struktura, sotsial'nyie instituty i protsessy» / Kozina Galina Yurevna ; Penzenskiy gosudarstvenniy pedagogicheskiy un-t imeni V. G. Belinskogo. Penza, 2007.
5. Muravov I.V. Ozdorovitel'nyie efektyi fizicheskoy kulturyi i sporta / I.V. Muravov. – K.: Zdorov'ya, 2000. – 270 s.
6. Ribalko L.M. Pedagogichnl umovi formuvannya zdorovogo sposobu zhittya v studentskoYi molodl / L.M. Ribalko // Vlsnik Chernigivskogo natslionalnogo pedagogichnogo univrsitetu Imeni T.G. Shevchenka [Tekst]. Vip. 147. T. II / Chernigivskiy natslionalniy pedagogichniy univrsitet Imeni T.G. Shevchenka ; gol. red. Nosko M.O. – Cherniglv : ChNPU, 2017. – S. 118-121. – Seriya: Pedagogichnl nauki. Flzichne vihovannya ta sport).
7. Ribalko L.N. Tendentsii modernizatsii fizkulturno-ozdorovitel'noy deyatel'nosti v vuze / L. N. Ryibalko // Aktualnyie problemyi fizicheskogo vospitaniya, sporta, ozdorovitel'noy i adaptivnoy fizicheskoy kulturyi : Sb. nauchn. trudov za rezultatami Mezhdunarodnoy nauchno-metodicheskoy zaochnoy konferentsii, posvyaschennoy 70-letiyu kafedryi fizicheskogo vospitaniya i sporta «Gomelskogo gosudarstvennogo universiteta imeni Frantsiska Skorinyi», 8-9 iyunya 2017 goda. – Gomel : «GGU imeni Frantsiska Skorinyi», 2017. – Vyip. 10. – S. 123-127.
8. Ugnivenko V. I. Fizkulturno-ozdorovitel'nyie tehnologii. Zdorove i zdoroviy obraz zhizni [Elektronniy resurs] / V. I. Ugnivenko. : http://v-ugniivenko.ru/FOT_lec1.htm.
9. Yazlovetskiy V. S. Sportivno-masova ta fizkulturno-ozdorovcha robota u vischly shkoll : navch. poslb. / V. S. Yazlovetskiy, A. L. Turchak, G. A. Leschenko. – Kirovograd : RVV KDPU Im. V. Vinnichenka, 2006. – 284 s.
10. Fair J. D. Physical culture in Britan. – Encyclopedia Britannica. Dec. 4, 2018 // <https://www.britannica.com/topic/physical-culture>
11. Kosiewicz J. Social and Biological Context of Physical Culture and Sport // Physical culture and Sport. Studies and Research, 2010. Volume L I, p. 5-31.
12. Pawlikowska-Piechotka A., Sawicka K. Sport and Recreation Grounds : Urban Society Expectations // Physical culture and Sport. Studies and Research, 2013. Volume L VII, p. 33-43.

УДК 796.8.043.61

Рябченко В.Г.

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка, м. Київ

ЦІННОСТНЕ СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ

Визначено, що однією з дисциплін в умовах вищого навчального закладу, яка дозволить одночасно вирішувати не тільки освітню і виховну, але і оздоровчі задачі – є заняття фізичною культурою. Останні роки відповідна учбово-виховна система зазнає вплив від невдалих експериментів і на сучасному етапі, якість її функціонування залежить від рішення адміністрації вищого навчального закладу.

В процесі навчання у вищому навчальному закладі відбувається не тільки навчання фахівця, а й становлення його особистості, формується професійна спрямованість особистості, тобто прагнення використовувати свої знання, досвід, здібності в сфері обраної професії. Ведеться пошук ефективних шляхів активізації пізнавальної діяльності студентів. Педагоги пропонують в основному двома способами. Один з них – активізація пізнавальних інтересів студентів на окремих етапах навчального процесу за умов використання різних форм і методів навчання; інший – визнання активного пізнавального процесу рисою особистості, і таким чином створення необхідних і достатніх умов, що сприяють підтриманню активності студентів на протязі всього освітнього процесу.

Тоді, на їхню думку, пізнавальний процес набуває стійкого характеру і стає особистісним якістю студента, як суб'єкта навчального процесу. В основі цих підходів лежить активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів за рахунок пошуку оптимального співвідношення між традиційними та інноваційними педагогічними методами, організаційними формами і засобами сфери освітнього процесу.

Ключові слова: фізичне виховання, фізична культура, мотивація студентів до занять, активність студентів, професійна спрямованість.

Рябченко В. Г. Ценностные отношения студентов по формированию мотивации к занятиям физической культурой. *Определено, что одной из дисциплин в высших учебных заведениях, которая даст возможность одновременно решать не только образовательные и воспитательные, а также оздоровительные задачи является физическая культура. За последнее время учебно-воспитательная система испытывает на себе влияние неудачных экспериментов; на современном этапе качество её функционирования зависит от решения администрации высшего учебного заведения.*

В процессе обучения в высшем учебном заведении происходит не только обучение специалиста, а и становление его личности; формируется профессиональная направленность личности, то есть стремление использовать свои знания, опыт, способности в сфере выбранной профессии. Ведётся поиск эффективных путей активизации познавательной деятельности студентов. Педагоги предлагают в основном два способа. Один из них – это активизация познавательных интересов студентов на отдельных этапах учебного процесса при условии использования различных форм и методов обучения; другой – признание активного познавательного процесса в

качестве характерной особенности личности и таким образом создание необходимых и достаточных условий, которые способствуют поддержанию активности студентов на протяжении всего процесса обучения.

Тогда, по их мнению, познавательный процесс принимает устойчивый характер и становится личностным качеством студента, как субъекта учебного процесса. В основе этих подходов находится активизация учебно-познавательной деятельности студентов за счёт поиска оптимального соотношения между традиционными и инновационными педагогическими методами, а также организационными формами и средствами сферы образовательного процесса.

Ключевые слова: физическое воспитание, физическая культура, мотивация студентов к занятиям, активность студентов, профессиональная направленность.

Ryabchenko V.G. Valuable attitude of students towards the formation of motivation to study physical culture.

There are determined that the physical culture is one of the disciplines at higher educational establishments which will give possibilities at the same time to solve not only educational and bringing up tasks but also health tasks. During last years learning and bringing up system is being influenced of non – successful experiments; at present a quality of functioning this system is depended on a decision of administration of higher educational establishment.

During learning at higher educational establishment it takes place not only learning a specialist but also standing his / her person; professional direction is formed of a person that is desiring to use one's knowledge as well as experience and abilities at the sphere of chosen profession. A search of effective ways of an activization of cognitive students' activities are being leaded. Pedagogics propose mainly two ways. One of them is the activization of cognitive students' interests on certain stages of learning process when using various forms and methods of learning; next method is the acknowledgement of active cognitive process as feature element of a person; so it takes place creating neccessive and enough conditions which promote sustaining an activity of students during all process of learning.

So cognitive process has stable nature and is personal quality of a student as the subject of learning process. At the base of these approaches it is the activization of learning and cognitive activities of students at the expense of search of optimal relationship between traditional and innovative pedagogical methods as well as organizational forms and means of learning process.

Key words: physical education, physical culture, motivation of students for studies, students' activity, professional orientation.

Постановка проблеми. В процесі активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, розвитку їх задатків і нахилів велику роль відіграє мотивація діяльності для створення відповідної ціннісно-мотиваційної сфери. Психологи пропонують три підходи для виховання мотиваційної сфери особистості в процесі навчання:

1. Індивідуальний підхід полягає у вивченні провідних соціально-ціннісних мотивів кожного конкретного студента і орієнтир на них в навчанні.
2. Типологічний підхід полягає в орієнтир на ті мотиви, які характерні для всіх студентів даного курсу, факультету, статі і т.п.
3. Топологічний підхід полягає в побудові такого типу навчання, який має можливості для формування безлічі соціально-ціннісних мотивів студентів у навчанні.

Відповідно до думки авторів, топологічний підхід до виховання мотивів є найбільш близьким до оптимального, тому що в силу своєї багатой "мотиваційної палітри" полегшує індивідуальний підхід і долає стандарт топологічного. Перевага цього полягає в тому, що студентам дається можливість знаходити цілі, що мають для них особистісне значення, і в процесі життєдіяльності зміщувати свої мотиви на інші цілі, відкривати нове значення попередніх цілей.

Фахівці стверджують, що студенти, для яких характерна спрямованість на себе, орієнтовані на пряме винагороду, прагнення до задоволення особистих потреб, особистої переваги, власного благополуччя, авторитарності, потреби у функціях влади. Якщо навчання відповідає їх прагматичним цілям, то вони проявляють до нього жвавий інтерес, якщо немає – то активність таких студентів знижується. У студентів, яким притаманна спрямованість на інших людей, властива орієнтація на спільну діяльність, пошук соціального схвалення, залежність від групової думки, оцінки, прагнення підтримувати хороші відносини з оточуючими. В цьому випадку активність суб'єкта в більшому ступені залежить від настроїв, які домінують в групі. Якщо студентська група налаштована на навчання, то це може позитивно впливати на суб'єкта в навчанні. І навпаки, якщо група не налаштована на навчання, це може негативно вплинути на навчальну діяльність студента.

Студенти, у яких домінує спрямованість на справу, налаштовані на точність і якість, прагнення найкращим чином виконати навчальне завдання, схильні відстоювати свою думку в інтересах справи, здатні до співпраці заради справи. Пропонується також типологізація студентів в залежності від розвитку професійної спрямованості, яка стосується спеціальностей в сфері ФКІС; I тип – студенти з позитивною спрямованістю, здатності яких відповідають вимогам обраної професії, що забезпечує поєднання провідних мотивів із змістом професійної діяльності. Орієнтація в професійній сфері пов'язана з привабливістю змісту професії, її відповідністю здібностям.

II тип - студенти, які остаточно не визначилися у своєму ставленні до професії. Їх вибір не має чітко вираженої професійної мотивації через нестачу повної інформації про професію. Головна орієнтація в професійній сфері пов'язана з соціальними можливостями, які дає обрана професія, її широке використання. Для таких студентів можливий компроміс між невизначеним, а іноді і негативним ставленням до професії та продовженням навчання у ВНЗ з перспективою працювати за фахом.

III тип - студенти з негативним ставленням до професії. Мотивація їх вибору, як правило, обумовлена загально-соціальними цінностями вищої освіти, а також слабким уявленням про професію.

Через низький рівень професійної спрямованості провідний мотив виражає потреба не стільки в самій діяльності, скільки в різноманітних, пов'язаних з нею обставинах (відпустка, відносна свобода в розподілі робочого часу та ін.). Виховання інтересу до обраної професії у вищій школі здійснюється в основному за рахунок вироблення правильного уявлення про суспільну значимість майбутньої галузі діяльності і про закономірності її розвитку. Здійснюється це таким чином: - формування у кожного студента впевненості у своїй професійній придатності, а також свідомого розуміння необхідності оволодіння всіма дисциплінами і видами підготовки, передбаченими навчальним планом даного ВНЗ; - вироблення прагнення наслідувати все прогресивне в діяльності провідних фахівців галузі; - вміння направляти самовиховання на користь роботи, постійно поповнюючи свої знання. Вивчаючи особливості професійної самореалізації студентів, які освоюють спеціальність вчителя фізичної культури, В.М. Мазін робить висновок про низький рівень сформованості компонентів професійної самореалізації за такими критеріями як «само відношення», «креативність», «ціннісні орієнтації». 40 % студентів самокритично визнали свій низький рівень «професійного само прийняття». Пояснюється це тим, що багато хто з них займаються за індивідуальним графіком, часто пропускають заняття, тому що працюють або знаходяться на зборах і змаганнях.

Аналіз літературних джерел. Щодо специфічних рухових умінь, зокрема, володіння технікою фізичних вправ, автор робить висновок, що вони у студентів розвинені на достатньому рівні, але вміння синтезувати знання і дії, моделювати навчально-виховний процес, володіння прийомами виховання учнів у студентів розвинене недостатньо. Для формування культури професійної самореалізації студентів В.М.Мазін виділяє такі умови: - впровадження в навчально-педагогічний процес особистісно орієнтованого підходу і діалогових методів навчання; - використання коштів стимулювання автономної поведінки студентів; - накопичення і закріплення кращого досвіду професійної самореалізації в педагогічному клубі. Спеціалісти пропонують використовувати такі підходи для розвитку творчого мислення та активності: - формування позитивної мотивації навчально-пізнавальної діяльності, пізнавальних інтересів; - безпосереднє залучення кожного студента до навчально-пізнавальної діяльності, чому сприяє проблемне навчання, самостійна творча робота студентів, яка дозволяє їм самореалізуватися і самоствердитися; - організація навчального спілкування на заняттях і в процесі поза аудиторної самостійної роботи студентів; - створення сприятливого мікроклімату в стосунках між учасниками навчального процесу.

Таким чином, шляхи становлення та особливості мотивації кожного студента індивідуальні. На підставі результатів аналізу можна зробити висновок, що стан професійної мотивації залежить від того, наскільки активно студенти оцінюють навчальну діяльність в порівнянні з особистими, реальними можливостями і рівнем домагань. Необхідно також враховувати вплив на професійну мотивацію думок ровесників з різним рівнем розвитку здібностей. Мотивацію і її компоненти доцільно вивчати і діагностувати в різних ситуаціях реального вибору.

Під час вивчення питання формування мотивації до занять фізичною культурою (ФК) ми будемо спиратися на визначення поняття "діяльність". Діяльністю можна вважати тільки той процес, який реалізується за рахунок мотивації, сформульованих на основі суб'єктивно-суспільних зв'язків, які включають громадсько-значимий предмет. Аналізуючи ці визначення, а також спостереження за студентами, можна припустити, що під мотивацією до занять фізичною культурою розуміється система мотивів, які спонукають студентів до фізичного самовдосконалення. Тому ФК – це свідомо активність, яка спрямована на розвиток, удосконалення і підтримку на оптимальному рівні фізичної підготовленості функціонального стану органів і систем організму на основі індивідуальних потреб, можливостей людини, а критерієм ФК є фізична активність людини, яка характеризується ступенем участі залучення людини до сфери цієї діяльності. Основною метою ФК є досягнення кожною людиною за допомогою всіх форм і видів рухової активності у вигляді організованих і самостійних занять, фізичних вправ в режимі дня, загартування, раціонального харчування, відмови від шкідливих звичок, оптимального стану фізичного та психологічного здоров'я, бо здорова людина володіє більш високою продуктивністю праці, менше хворіє. За останні роки проблема рухової активності студентів дуже гостро стоїть перед фахівцями галузей України, пов'язаних із здоров'ям людини, бо кількість захворювань, які є наслідком гіпокінезії значно збільшилася. За даними фахівців, в різні вікові періоди цілі та мотиви діяльності різні, бо кожна вікова група має свої бажання, смаки та потреби, на базі яких формуються мотиви. Мотиви до занять ФК студентів значно відрізняються від мотивів інших вікових груп. Психологічним проблемам мотивації ФК студентів присвячено ряд досліджень, але деякі проблеми поки що саме у цей віковий період людина обирає свій життєвий шлях, який дасть змогу самовизначитися у майбутньому, а тому свій фізичний розвиток співставляє з обраною професією.

Мета дослідження - виявити ставлення студентів щодо мотивації до занять фізичною культурою.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури та Інтернет-ресурсів, системний підхід, опитування фахівців, анкетування.

Викладання основного матеріалу. Фізкультурно-оздоровча діяльність складається з двох частин. Фізична діяльність поєднує фізичну культуру, фізичне виховання, спорт та фізичну рекреацію, тому, що вони мають загальні мотиви і цілі, які пов'язані із здоров'ям людини. Найважливішим з цих елементів є фізичне виховання. Воно покликане збуджувати у студентів потреби і інтерес до занять фізичною культурою і спортом, сприяти глибокому усвідомленню психофізіологічних основ фізичного розвитку і зміцненню здоров'я.

Другою невід'ємною частиною соціального життя студентської молоді є спортивна діяльність, яка найяскравіше відображає здатність людини максимально проявити свої фізичні та духовні можливості, досягти найвищого спортивного результату. Підготовка до цієї діяльності вимагає великої цілеспрямованості, довгих років важкої праці, відмови від багатьох радощів життя, а спортивна боротьба за перемогу в більшості змагань проходить на межі людських можливостей, що призводить до надмірних фізичних та психологічних навантажень. Важко зрозуміти, що саме керує людиною, яка йде на це, якщо не знати особливостей її внутрішніх спонук, тобто мотивації. Якщо у студента, який займається фізичною культурою, буде сформована цілеспрямована мотивація до фізичного вдосконалення, активного творчого ставлення до самовдосконалення і почуття відповідальності, це полегшить перенесення навантаження та дозволить більш ефективно

мобілізувати ресурси організму. Заняття спортом – це складна діяльність, яка вимагає від людини багато фізичних і психічних сил, часу, дорогого інвентарю та обладнання. Через це більшість студентів обирають простіші та доступні фізичні вправи.

Фізична рекреація – сфера рухової діяльності, яка задовольняє індивідуальні та групові потреби студентів у нерегламентованій фізичній активності, спрямованій на забезпечення оптимального фізичного стану, нормального функціонування організму в конкретних умовах життя. Широкому розповсюджені цього виду діяльності серед студентів сприяє вільний вибір змісту, часу і місця проведення, вибір суперників, а в основі мотивації до занять знаходиться система внутрішніх спонукальних сил, які задовольняють потребу людини бути здоровою. Однак, як свідчить педагогічний досвід, у більшості випадків фізична активність студентів регламентується, насамперед, програмними вимогами до предмету “фізичне виховання”, а не внутрішніми потребами самих студентів. Однією з важливих проблем навчального процесу є виховання у студентів позитивного ставлення до фізичного виховання та спорту. Заняття фізичними вправами здійснюються під впливом певних стимулів і спонукань. Отже, інтерес є важливим чинником для особистості та діє як важливий суб’єктивний фактор, який сприяє успішній реалізації психічних процесів, доцільному виконанню діяльності. Інтерес породжує сильну й відносно тривалу спрямованість уваги людини на задоволення своїх потреб незалежно від того, чи вони матеріальні, чи духовні, тобто інтереси виступають як усвідомлення необхідності реалізації потреб, що породжує до активної діяльності, спрямованої на задоволення потреб.

Надання студентам можливості проявляти самостійність та ініціативу є необхідною умовою формування інтересу до навчальної діяльності. Чим активніші методи навчання, тим легше зацікавити молодь. Найцікавішою є робота, яка вимагає постійного напруження, тому що легкий матеріал не викликає інтересу. Рівень інтересу до фізичної культури у студентів невисокий - 45-52 % молоді має середній або вищий від середнього інтерес до фізичного виховання та спорту. Причому у жінок в значній частині молоді інтерес до фізичної культури відсутній або навіть сформувався негативне ставлення до неї. Аналіз спостережень свідчить, що з віком рівень інтересу студентів до фізичної культури знижується. Це обумовлюється станом фізичного виховання у школах, де вони навчалися.

Результати спостережень та опитування свідчать, що мотиви занять фізичними вправами респондентів різні. На перше місце студенти ставлять мотив покращення здоров’я. Це можна пояснити обізнаністю студентів щодо позитивного впливу фізичних вправ на стан здоров’я. Значна частина молоді виконує фізичні вправи для підвищення фізичної підготовленості або покращення будови тіла. Потрібно зазначити, що мотив “мати гарну будову тіла” переважає у жінок, а “прагнення підвищити фізичну підготовленість” - у чоловіків. Незначна кількість молоді відвідує заняття фізичними вправами з інтересу до особи викладача. Занепокоєння викликає той факт, що значна кількість студентів відвідує обов’язкові заняття, щоб уникнути неприємностей у зв’язку з пропусками занять.

Одна з головних особливостей людини – активне ставлення до навколишнього світу, причому форми виявлення цієї активності дуже різноманітні. Це широкий аспект дій, учинків особистості. Це складний соціальний, психофізіологічний процес, який має конкретну основу. Формуючою та спрямовуючою основою будь-якої активності виступає мотив, що спонукає до дії, вчинку. Зміни рухової активності студентів можуть відбуватися під впливом різних факторів, які підвищують або знижують ефективність навчального процесу, ставлення молоді до фізичної культури. Один з основних таких факторів – нестача вільного часу.

Від структури вільного часу залежить успіх формування життєвих потреб та інтересів. Саме вільний час зумовлює можливість реалізації потреб особистості у фізичному й духовному вдосконаленні. З одного боку, вільний час – фактор, що формує потреби особистості, з іншого – потреби, що реалізуються в діяльності. Недостатність вільного часу негативно впливає на ставлення студентів до фізичного виховання. Тому важливим завданням є формування у студентів навичок самостійної й раціональної організації вільного часу. Отже, мотиви фізичного виховання студентів різні, що обумовлюють з одного боку, їх корекцію, а з іншого – диференційований підхід у процесі виконання фізичних вправ.

Висновки

1. Одним із факторів низької ефективності занять з фізичного виховання є низька мотиваційна сфера студентів, тому вирішити проблему підвищення ефективності лише пошуками засобів і методів, не вирішуючи інших проблем (соціальних, економічних та ін.), не є можливим.

2. Насичення навчально-освітнього процесу особистісно-орієнтованим змістом в усіх формах і проявах повинно починатися з постановки соціально-значимих і особистісних цілей студентів, оптимальне співвідношення яких у кінцевому результаті вивчає методологію побудови і реалізації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності у вузі, з урахуванням соматотипових особливостей студентів і стану їх потреби - мотиваційної сфери.

3. Аналіз багаточисельних досліджень з фізичного виховання дає основу передбачити, що підсилення мотивації до фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів можливо за умови інтеграції в практику фізичного виховання спортивно-видових технологій, які підсилюють процеси їх самовиховання.

4. Таким чином, із метою підвищення мотиваційно-ціннісного ставлення студентів університетів до фізичного виховання та спорту потрібно створити банк даних наукових розробок, виконаних в Україні; упроваджувати програми актуальних напрямів досліджень із фізичної культури й спорту; регулярне проведення конкурсів серед студентів на кращу науково-методичну розробку з фізичного виховання; проведення наукових конференцій і круглих столів із проблем фізичного виховання та спорту серед студентів. Подальші дослідження необхідно спрямовувати на вивчення інших проблем мотивації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності студентів.

Література

1 Аксейчук І.Н. Мотиви занять фізичною культурою і спортом у вищій школі // Фізичне виховання, спорт і культура здоров’я у сучасному суспільстві: Зб. наукових праць. Луцьк, 2002. - Том 1. – с. 173-175.

2. Андреева Е.В. Мотивационные факторы учебной деятельности школьников. // Е.В.Андреева // Фізичне вих.,

спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук.пр.- Луцьк, 2000. – с. 771-774.

3. Базильчук В.Н. Проблема здоров'я і формування мотивації у студентів до навчальних занять / В.Н.Базильчук // Науковий журнал "Вісник технологічного університету Поділля". – Хмельницький. – 2002. - № 5. – ч.3. – С. 59-60.

4. Круцевич Т.Ю. Потребово-мотиваційний підхід керування фізичним вихованням студентів / Т.Ю. Круцевич // Теорія та методика фізичного виховання. – 2008. - № 2. – С. 69-73.

Referens

1 Akshechuk I.N. Motives of physical culture and sports in high school // Physical education, sports and health culture in modern society: Zb. scientific works. Lutsk, 2002. - Volume 1. - p. 173-175.

2. Andreeva E.V. Motivational factors of educational activity of schoolboys. // E.V.Andreyeva // Physical Exhaust, Sport and Health Culture in Modern Society: Zb. Sciences.pr.-Lutsk, 2000. - p. 771-774.

3. Basilchuk V.N. The problem of health and the formation of motivation for students to study classes / V.N. Basilchuk // Scientific journal "Bulletin of the Technological University of Podillya". - Khmelnytskyi. - 2002. - No. 5. - Part 3. - P. 59-60.

4. Krusevich T.Y. Demand-motivational approach to physical education management of students / T.Yu. Krusevich // Theory and method of physical education. - 2008. - No. 2. - P. 69-73.

УДК: 615.83:796.071.2:616.711

Саєнко Г. Є., Антоневич Б. Р.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ З ПОРУШЕННЯМИ ФУНКЦІЙ ХРЕБТА НА ДИСПАНСЕРНОМУ ЕТАПІ

У статті обґрунтовано особливості фізичної терапії юних спортсменів з порушеннями функцій хребта на диспансерному етапі.

Ключові слова: фізична терапія, юні спортсмени, порушення функцій хребта, диспансерний етап.

Саєнко А.Е., Антоневич Б.Р. Особенности физической терапии юных спортсменов с нарушением функций позвоночника на диспансерном этапе. В статье обоснованы особенности физической терапии юных спортсменов с нарушением функций позвоночника на диспансерном этапе.

Ключевые слова: физическая терапия, юные спортсмены, нарушения функций позвоночника, диспансерный этап.

Sayenko G., Antonevych B. Features of physical therapy of young athletes with dysfunction of the spine at the dispensary stage. The article substantiates the features of physical therapy of young athletes with dysfunction of the spine at the dispensary stage. The prevalence of lesions of the musculoskeletal system has also increased in children engaged in sports. The results of the analysis of literary sources indicate insufficient coverage of issues of diagnosis and rehabilitation in case of violations of the spine functions in young athletes. Functional disorders of the spine athletes in the future lead to the occurrence of injuries and structural diseases, both the movement organs, and internal organs.

Complex diagnostics and therapy of young athletes is one of the most important problems of children's sports medicine. The emergence of modern diagnostic equipment and new approaches to rehabilitation in the disturbances of the musculoskeletal system in children engaged in sports create the need for monitoring the health of young athletes and the creation of modern programs of physical therapy for violations of the spine functions in young athletes.

Thus, the analysis of literary sources confirms the urgency of the problem of developing an effective program of physical therapy for young athletes, taking into account the peculiarities of the growth and development of the child's organism in modern conditions, the increase in the number of diseases of the apparatus of movement, both in the whole children's population and in young athletes. Inconsistency of the passport and biological age against the background of early sports specialization and increased inadequate physical activity, inappropriateness of selection and monitoring of the physical condition of athletes, the discrepancy between the sport and the morphological and functional capabilities of the child's body requires the development of new approaches to the problem of rehabilitation of children in sports.

Key words: physical therapy, young athletes, spinal dysfunctions, dispensary stage.

Постановка проблеми. За даними МОЗ України 2016 року патологія опорно-рухового апарату (ОРА) займає перше місце серед захворювань дитячого віку. За 2012-2016 рр. в дитячій популяції виріс показник загальної захворюваності кістково-м'язової системи на 60%.

Проте поширеність уражень опорно-рухового апарату зросла також і у дітей, що займаються спортом. Результати аналізу літературних джерел свідчать про недостатнє освітлення питань діагностики і відновної терапії при порушеннях функцій хребта у юних спортсменів [4, с. 112]. Функціональні порушення хребта у спортсменів надалі призводять до виникнення травм і структурних захворювань, як органів руху, так і внутрішніх органів.

На думку О. О. Лагоди, комплексна діагностика і терапія юних спортсменів є однією з найважливіших проблем дитячої спортивної медицини [6, с. 11]. Поява сучасної діагностичної апаратури і нових підходів до відновної терапії при порушеннях опорно-рухового апарату у дітей, що займаються спортом створюють необхідність моніторингу стану здоров'я юних спортсменів і створення сучасних програм фізичної терапії при порушеннях функцій хребта у юних спортсменів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значну увагу питанням, пов'язаним з фізичною терапією при